

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ
NA LATA 2024-2030
W GMINIE SKALBMIERZ

SKALBMIERZ, 2024 ROK

Spis treści

Wstęp	3
1.Rodzaje przemocy	3
2.Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Skalbmierz	5
2.1.Przyczyny przemocy domowej:	6
2.2.Gminny Zespół Interdyscyplinarny	6
3.Część programowa	8
3.1.Cel główny programu	8
3.2.Cele szczegółowe:	8
3.3.Termin realizacji	10
3.4.Zakładane efekty programu	11
3.5.Adresaci Programu	11
3.6.Sprawcy przemocy domowej.....	11
3.7.Instytucje i organizacje.....	11
3.8.Realizatorzy programu	12
4.Podsumowanie:	12
5.Ogólnopolskie telefony alarmowe:	13
6.Wykaz instytucji pomocowych działających na terenie gminy Skalbmierz	13
7.Wykaz instytucji pomocowych działających na terenie gminy Kazimierza Wielka	14

Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony osób Doznających Przemocy Domowej jest inicjatywą, która wynika z głębokiego zrozumienia konieczności skutecznej reakcji na problem przemocy w rodzinie. W dzisiejszym społeczeństwie przemoc domowa stanowi jedno z poważniejszych wyzwań, które wymaga kompleksowego podejścia i zaangażowania wszystkich instytucji oraz obywateli.

Przemoc domowa jest poważnym problemem społecznym, który dotyczy zarówno jednostki, jak i całe społeczności. Mimo postępujących zmian w świadomości społecznej oraz licznych działań podejmowanych na szczeblu lokalnym i krajowym, problem ten wciąż pozostaje aktualny. Przemoc domowa obejmuje szeroki wachlarz zachowań, od przemocy fizycznej, przez psychiczną, aż po ekonomiczną i seksualną. Ofiary przemocy domowej często nie potrafią same przerwać cyklu przemocy, co powoduje długotrwałe i głębokie konsekwencje zarówno dla nich, jak i dla ich rodzin.

Nasza gmina, rozumiejąc powagę tego problemu podejmuje ścisłą współpracę z lokalnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz organami ścigania, aby skutecznie zapobiegać i reagować. Naszym celem jest nie tylko eliminacja aktów przemocy, ale także budowanie społeczeństwa opartego na zasadach szacunku, równości i solidarności.

Wdrażając nasz program, kładziemy nacisk na: prewencję i interwencję. Poprzez kampanie edukacyjne i szkolenia dążymy do zwiększenia świadomości społecznej na temat przemocy domowej oraz promujemy zdrowe wzorce zachowań. Jednocześnie zapewniamy szybką i skuteczną interwencję w sytuacjach kryzysowych, zapewniając ofiarom wsparcie psychologiczne, prawne oraz socjalne.

Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej i został opracowany zgodnie z ustawą z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych na rzecz efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Program będzie realizowany w latach 2024-2030, a jego cele i działania mogą podlegać ewaluacji.

1. Rodzaje przemocy

Przemoc domowa obejmuje szeroki wachlarz działań, które mogą przybierać formy przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej oraz zaniedbania.

1. **Przemoc fizyczna**, to forma agresji łącząca się z naruszeniem nietykalności cielesnej. Jej celem jest zadanie „ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. **Przemoc psychiczna**, to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu, stosowanie gróźb, stała krytyka. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne.
3. **Przemoc seksualna**, to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanie pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych.
4. **Przemoc ekonomiczna**, to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.
5. **Zaniedbanie**, to brak dbałości o podstawowe potrzeby fizyczne i emocjonalne osoby zależnej.

Osoby dotknięte przemocą domową często doświadczają kilku form jednocześnie. Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzenia ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki osoba doznająca przemocy postrzega sama siebie, „sprawcę” oraz innych ludzi. Przemoc domowa zazwyczaj ma charakter długotrwały, cykliczny, rzadko jest incydentem jednorazowym. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, są to:

1. **Faza narastania napięcia** – pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia. Osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, natomiast osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się uniknąć następnej awantury.
2. **Faza ostrej przemocy** – druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania przemocy. Partner bywa gwałtowny, wpada w szal, wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń, które zagrażają jej zdrowiu i życiu.
3. **Faza miodowego miesiąca** – trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc obiecuje poprawę, wyraża skruchę, składa obietnice, jest troskliwa, zapewnia o swojej miłości. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy postanawia dać „drugą szansę”, czuje się odpowiedzialna za to co się stało. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa zbyt długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cykl przemocy powtarza się. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, a osobom doznającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc w rodzinie stanowi poważny problem społeczny, który dotyka różne grupy społeczne, niezależnie od statusu materialnego czy społecznego. Często wiąże się z nadużywaniem alkoholu,

brakiem pracy oraz niskimi dochodami. Incydenty mają miejsce w domach rodzinnych, gdzie często jedynymi świadkami są członkowie rodziny, co prowadzi do utajenia problemu i braku zgłaszania go na zewnątrz.

Poprzez nasz program chcemy podjąć dialog z lokalną społecznością, instytucjami oraz z osobami zaangażowanymi w walkę z przemocą w rodzinie, aby razem szukać skutecznych rozwiązań i wspólnie działać na rzecz stworzenia bezpiecznego i wspierającego środowiska dla wszystkich jego mieszkańców.

W ostatnim okresie coraz częściej ujawniane są przypadki przemocy. Prowadzone dotychczas działania informacyjne, te lokalne i ogólnopolskie, spowodowały zmiany świadomości społecznej i z jednej strony-większej gotowości ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

1. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Skalbmierz

W gminie, mimo że sytuacja dotycząca przemocy domowej nie jest najgorsza, problem ten wciąż wymaga uwagi i systematycznych działań. Dane z lokalnych instytucji, takich jak policja, ośrodki pomocy społecznej, wskazują na pewien poziom występowania przemocy domowej, który wymaga monitorowania i przeciwdziałania.

Gmina Skalbmierz zlokalizowana jest w województwie świętokrzyskim w powiecie kazimierskim. Na dzień 31.12.2023 roku liczyła 6197 mieszkańców. Demograficzna struktura gminy przedstawia się następująco: kobiety stanowią 3154 osób, natomiast mężczyźni 3101 osób.

Analiza danych dostarczona przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skalbmierzu wskazuje, że w gminie w 2022 r. do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Skalbmierzu wpłynęły 23 formularze Niebieskiej Karty.

W kolejnym roku 2023 liczba formularzy spadła do 12. W wyniku pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Skalbmierzu skierowano sprawy siedmiu rodzin do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Skalbmierzu. Został uruchomiony punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i doświadczających przemocy domowej oraz współuzależnionych.

Znaczny spadek liczby założonych kart może świadczyć o skuteczności podjętych działań prewencyjnych i interwencyjnych, a także o pozytywnym wpływie podjętych inicjatyw. Problem ten jednak wciąż wymaga uwagi i systematycznych działań.

Najczęściej zgłaszane przypadki dotyczą przemocy fizycznej i psychicznej. Ofiary przemocy domowej w gminie to głównie kobiety, ale odnotowuje się również przypadki wobec mężczyzn, dzieci i osób starszych.

1.1. Przyczyny przemocy domowej:

W gminie zidentyfikowano kilka kluczowych czynników przyczyniających się do występowania przemocy:

- **Nadużywanie alkoholu.** Jednym z głównych czynników przyczyniających się do przemocy domowej jest nadużywanie alkoholu. Liczne przypadki przemocy są związane z alkoholem, który prowadzi do wzrostu agresji.
- **Problemy rodzinne.** Rozbite rodziny, konflikty małżeńskie, rozwody i separacje są często tłem dla występowania przemocy domowej. Niepełne rodziny mogą borykać się z problemami finansowymi, stresem i brakiem wsparcia, co prowadzi do napięć i agresji.
- **Niedostateczne wsparcie.** Brak dostatecznego wsparcia psychologicznego dla rodzin przechodzących kryzysy.

Społeczność lokalna wykazuje zróżnicowane reakcje na problem przemocy domowej. Chociaż coraz więcej osób jest świadomych istnienia tego problemu, wciąż istnieje pewien poziom tolerancji i bagatelizowania przemocy w rodzinie. Konieczne są dalsze działania edukacyjne i kampanie społeczne mające na celu zmianę postaw i zwiększanie wrażliwości na problem przemocy domowej.

1.2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Skuteczną metodą przeciwdziałania przemocy domowej są działania podejmowane przez **Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Skalbmierzu**. Dzięki współpracy specjalistów z różnych dziedzin, możliwe jest zapewnienie kompleksowej pomocy ofiarom oraz efektywne ściganie sprawców. Zespół współpracuje z różnymi instytucjami i organizacjami na poziomie lokalnym i krajowym. W skład zespołów wchodzi przedstawiciele różnych instytucji i organizacji:

- pracownicy socjalni,
- policjanci,
- psychologowie,

- pracownicy służby zdrowia,
- kuratorzy,
- pracownicy oświaty,
- członkowie GKRPA.

Zespół interdyscyplinarny zapewnia integrowanie i koordynowanie działań i podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemów przemocy domowej;
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie zjawisku;
3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
4. opracowywanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
6. inicjowanie zadań w stosunku do osób stosujących przemoc;
7. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
8. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań;
9. inne działania na rzecz zjawiska przeciwdziałania przemocy;
10. prowadzenie szerokiej akcji medialnej dotyczącej uprawnień pokrzywdzonych, jak i podejmowanych w tym zakresie działań: stała edukacja środowiska lokalnego poprzez systematyczne umieszczanie ulotek, plakatów, broszur w miejscach publicznych czy promowanie zadań w ramach systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespoły interdyscyplinarne zapewniają kompleksową pomoc rodzinie uwikłanej w przemoc poprzez oferowanie wsparcia emocjonalnego i psychologicznego, wysłuchanie ich problemów i potrzeb, a także udzielenie porad prawnych i socjalnych. Taka wszechstronna opieka umożliwia nie tylko doraźne rozwiązanie kryzysu, ale również wspiera długoterminowe procesy terapeutyczne, co pozwala rodzinie odbudować stabilność i bezpieczeństwo. Jest to jednostka, której działania ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu oraz przeciwdziałanie następstwom tych problemów.

1. Część programowa

1.1. Cel główny programu

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zapewnienie ochrony i wsparcia dla osób dotkniętych tym problemem.

1.2. Cele szczegółowe:

1. Edukacja społeczeństwa na temat przemocy domowej, promowanie równości płci i zdrowych wzorców relacji oraz budowanie kultury szacunku i bezpieczeństwa w rodzinach i społeczności lokalnej.
2. Zapewnienie kompleksowej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej dla osób dotkniętych przemocą domową.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domowa.
4. Wzmacnianie współpracy między instytucjami, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną w celu skuteczniejszego reagowania na przypadki przemocy domowej.
5. Zwiększenie dostępności i świadomości o istniejących usługach wsparcia dla ofiar przemocy domowej poprzez kampanie informacyjne i edukacyjne.
6. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Skalbmierz.

Cele te będą realizowane w oparciu o następujące działania:

CEL 1.

Edukacja społeczeństwa na temat przemocy domowej, promowanie równości płci i zdrowych wzorców relacji oraz budowanie kultury szacunku i bezpieczeństwa w rodzinach i społeczności lokalnej:

- organizacja warsztatów, szkoleń dla różnych grup społecznych na temat przemocy domowej, jej form, skutków i możliwości pomocy, promowanie w mediach lokalnych i społecznościowych treści związanych z równością płci i zdrowymi wzorcami relacji,
- prowadzenie spotkań edukacyjnych – zaangażowanie odpowiednich specjalistów, przygotowanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych, rozdystrybuowanie materiałów do lokalnych instytucji, organizacji.

CEL 2.

Zapewnienie kompleksowej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej dla osób dotkniętych przemocą:

- zapewnienie odpowiednich punktów wsparcia, gdzie osoby dotknięte przemocą mogą uzyskać odpowiednią kompleksową pomoc,
- udostępnienie informacji o punktach wsparcia w mediach i w miejscach publicznych,
- umożliwienie dostępu do darmowych konsultacji prawnych, socjalnych i psychologicznych,
- koordynacja z ośrodkami pomocy społecznej w celu uzyskania świadczeń oraz pomocy materialnej,
- koordynacja działań interwencyjnych, tak aby osoba dotknięta przemocą otrzymała pomoc na każdym etapie.

CEL 3.

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową:

- kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz do programu psychologiczno-terapeutycznego osób stosujących przemoc,
- zapewnienie dostępu do terapii psychologicznej,
- monitorowanie sprawców przemocy, aby zapobiec ponownemu stosowaniu przemocy,
- motywowanie do zmiany w celu zapobiegania dalszym aktom przemocy,
- współpraca z policją i pracownikami socjalnymi w zakresie regularnych wizyt i kontroli sytuacji domowej,
- współpraca z sądami i lokalnymi instytucjami,
- tworzenie materiałów edukacyjnych, prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do sprawców przemocy,
- kierowanie do udziału w terapii uzależnień.

CEL 4.

Wzmacnianie współpracy między instytucjami, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną w celu skuteczniejszego reagowania na przypadki przemocy domowej:

- prowadzenie szkoleń z zakresu rozpoznawania przemocy domowej, interwencji oraz procedur współpracy dla pracowników socjalnych, nauczycieli, policji, służb medycznych itp., wymiana doświadczeń,
- opracowanie spójnych procedur postępowania w przypadkach przemocy domowej, które będą stosowane przez wszystkie zaangażowane instytucje,

- zaangażowanie społeczności lokalnej w działania, współpraca z sołectwami,
- organizowanie cyklicznych spotkań pomiędzy przedstawicielami różnych instytucji.

CEL 5.

Zwiększenie świadomości o istniejących usługach wsparcia dla ofiar przemocy poprzez kampanie informacyjne i edukacyjne:

- podnoszenie wiedzy wśród społeczności lokalnej, upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, zawodowej, rodzinnej itp.,
- prowadzenie profilaktyki w zakresie przemocy i agresji wśród dzieci i młodzieży,
- dystrybucja materiałów promocyjnych, publikacja artykułów, spotów reklamowych, punkty informacyjne w ośrodkach pomocy społecznej i innych miejscach publicznych, działania profilaktyczne w zakresie przemocy i agresji w szkołach, edukacja rodziców itp.

CEL 6.

Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Skalbmierz:

- zebranie danych na temat przypadków przemocy domowej z różnych instytucji (policja, ośrodki pomocy społecznej, szkoła, placówki zdrowia),
- tworzenie okresowych raportów dotyczących stanu przemocy domowej na terenie gminy Skalbmierz w oparciu o zebrane dane.

1.3. Termin realizacji

Program będzie realizowany na terenie gminy Skalbmierz w latach 2024-2030.

1.4. Zakładane efekty programu

1. zmniejszenie liczby przypadków przemocy domowej poprzez skuteczne działania prewencyjne i interwencyjne,
2. zwiększanie świadomości społecznej na temat przemocy domowej oraz jej skutków, co przyczyni się do zmiany postaw społecznych wobec tego problemu,

3. wzrost poczucia bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą oraz ich rodzinie,
4. poprawa jakości życia osób dotkniętych przemocą poprzez dostęp do kompleksowej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej,
5. wzrost zaufania społeczności lokalnej do instytucji oraz możliwość szybkiego reagowania na przypadki przemocy domowej,
6. zapewnienie środków ochrony dla osób dotkniętych przemocą oraz ułatwienie im procesu rehabilitacji społecznej.

1.5. Adresaci Programu

Ofiary przemocy domowej:

- **Kobiety** – stanowią największą grupę ofiar przemocy domowej;
- **Mężczyźni** – również są ofiarami przemocy domowej, choć rzadziej zgłaszają takie przypadki;
- **Dzieci** – narażone na przemoc bezpośrednią i jako świadkowie przemocy wobec rodziców;
- **Osoby starsze, niepełnosprawne** – często doświadczają przemocy ze strony członków rodziny.

1.6. Sprawcy przemocy domowej

Edukacja i terapia dla sprawców przemocy, mająca na celu zmianę ich zachowań.

1.7. Instytucje i organizacje

- Urząd Miasta i Gminy Skalbmierz;
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Sąd Rejonowy w Busku-Zdroju, Wydziały Zamiejscowe w Kazimierzy Wielkiej;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówki Opieki Zdrowotnej;
- Policja;
- Prokuratura;
- Placówki oświatowe i wychowawcze;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej;
- Organizacje pozarządowe;
- Sołectwa

Wszystkie te instytucje odgrywają kluczową rolę w przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ważne jest również **społeczeństwo lokalne**: zwiększenie świadomości i zmniejszenie tolerancji dla przemocy domowej.

1.8. Realizatorzy programu

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skalbmierzu.
2. Komenda Powiatowa Policji w Kazimierzy Wielkiej.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skalbmierzu.
4. Ośrodki zdrowia.
5. Placówki oświatowe.
6. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej – Rejonowy w Busku-Zdroju z siedzibą w Kazimierzy Wielkiej.

1. Podsumowanie:

Program przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Skalbmierz stanowi kompleksowy plan działań, którego celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania temu zjawisku oraz ochrona ofiar przemocy. Przemoc domowa jest problemem o złożonym charakterze, który dotyka wiele aspektów życia rodzinnego i społecznego, dlatego też niezbędne jest podejście angażujące różne instytucje i podmioty.

Jednym z założeń programu jest wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi a społecznością lokalną. Dzięki temu możliwe jest skuteczniejsze diagnozowanie przypadków przemocy, szybka interwencja oraz długoterminowe wsparcie dla ofiar.

Program kładzie duży nacisk na edukację społeczeństwa, aby zwiększyć świadomość na temat przemocy domowej, promować równość płci oraz budować zdrowe wzorce relacji międzyludzkich.

Jednym z kluczowych celów jest również poprawa dostępności usług wsparcia psychologicznego, prawnego i socjalnego. Ofiary przemocy domowej często potrzebują kompleksowej pomocy, obejmującej wsparcie w wielu obszarach życia.

Ważnym aspektem jest oddziaływanie na sprawców przemocy, w tym organizowanie programów terapeutycznych oraz monitorowanie ich zachowania. Skuteczna interwencja nie tylko chroni ofiary, ale również daje możliwość sprawcom przemocy zmiany swojego zachowania poprzez terapię, co przyczynia się do długofalowej redukcji tego zjawiska.

Program zakłada również intensywne działania informacyjne, które mają na celu zwiększenie świadomości o możliwościach wsparcia. Kluczowym celem jest promocja usług poprzez szeroko zakrojone kampanie informacyjne i edukacyjne. Realizacja programu przyczyni się do podnoszenia świadomości społecznej i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.

2. Ogólnopolskie telefony alarmowe:

- POLICJA: **997 lub 112**;
- POGOTOWIE RATUNKOWE: **999**;
- Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – Niebieska Linia: **800 120 002**;
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – Niebieska Linia: **22 668 7000**;
- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę): **116 111**;
- Kryzysowy Telefon Zaufania (Instytut Psychologii Zdrowia): **116 123**;
- Centrum Wsparcia dla osób w stanie kryzysu psychicznego (Fundacja Itaka): **800 702 222**;

1. Wykaz instytucji pomocowych działających na terenie gminy Skalmierz

- ❖ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Pl. Marii Skłodowskiej-Curie 23, 28-530 Skalmierz, tel.: 41 3529-90-15;
- ❖ Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Skalmierzu, Pl. Marii Skłodowskiej-Curie 23, 28-530 Skalmierz, tel.: 41 3529-90-15;
- ❖ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pl. Marii Skłodowskiej-Curie 23, 28-530 Skalmierz, tel. 41 3529 085 wew. 228;
- ❖ Nieodpłatna Pomoc Prawna, ul. St. Romanowskiego 3, 28-530 Skalmierz; tel. 533 291 286 / 513 475 040.
- ❖ Punkt Konsultacyjny (psycholog), ul. St. Romanowskiego 3, 28-530 Skalmierz;

1. Wykaz instytucji pomocowych działających na terenie gminy Kazimierza Wielka

- ❖ Komenda Powiatowa Policji, Al. Parkowa 1, 28-500 Kazimierza Wielka, tel. 47 8048 205;
- ❖ Sąd Rejonowy w Busku-Zdroju z siedzibą w Kazimierzy Wielkiej, ul. T. Kościuszki 3, 28-500 Kazimierza Wielka, tel. 41 3522 300;
- ❖ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. T. Kościuszki 12, 28-500 Kazimierza Wielka, tel. 41 35 02 336.

- ❖ Przychodnia Zdrowia Psychicznego, ul. Partyzantów 12, 28-500 Kazimierza Wielka, tel. 41 35 22 140.

„RAZEM BEZ PRZEMOCY”

